

Пунктуація складного та простого речення

Тренувальні вправи

Завдання. Розставте розділові знаки, поясніть. Обов'язково підкресліть граматичні основи та визначте, чим ускладнено прості речення. виправте орфографічні помилки – обведіть номери речень, у яких вони є.

1. Довго-довго буде проводити мене мати дивлячись крізь сльози на дорогу довго христитиме мені слід і стоятиме з молитвами на зорях вечірніх і ранішніх щоб не взяла мене ні куля ні шабля ні наклеп лихий.
2. Кожна людина свято береже в своїй пам'яті все що супроводить її з дитинства і рідну хату і батьківський поріг і своє місто чи село й дорогі стежки та дороги сходжені в юні літа.
3. Ставки це блакитні очі землі. Їй теж треба дивитись і на сонце і на зорі і на людей і на оці зелено-корі верби що побралися за руки мов дівчата і ведуть своє коло.
4. Отже Оксані залишалося тільки уявити ту страшну школу обнесену може навіть колючим дротом а ще муром адже ж колись там був монастир і ночами як розповідає легенда сторожі за добру плату подавали ченцям через мури коханок у лантухах.
5. Мовчало небо високе і наче зблідле від спеки яка здавалось сунула від нього все дужче та дужче на маленьке подвір'я устелене знесиленими людьми і навіть непосидливі горобці затихли й поховались кудись у затінок.
6. І хороше і дивно і радісно стає мені малому в цім світі де є зорі і добрі люди і тихі вогники і щедрі вечори.
7. Все чим живе душа чим серце володіє ясну блакить небес і зелень ранніх трав і цей струмок що так весні радіє йдучи в далеку путь з собою я забрав.
8. Ні темінь непроглядної ночі ні близькі й далекі вибухи снарядів ні навіть невимовний страх що раз-у-раз підступав до грудей ніщо не могло спинити хлопця.
9. На горбочку біля Базавлука там де річка падаючи в Дніпро розлилася просторим як море лиманом Великі води за часів Запорозької Січі стояли три хати а навколо хат поприсідавши до землі мов паляниці жовтіли солом'яними стріхами комори повітки й інші будівлі. За межами тих будівель розстилався степ а від хат збігали униз до лиману кучеряві садки та зелені обсажені тополями й вербами левади.
10. А сьогодні над Харковом зупинились табуни південних хмар і йде справжній тропічний дощ густий запашний і надзвичайно теплий.
11. Лось знав що то тріщить стара гілляка на дубі всохла кощава їй давно вже б треба впасти а вона не падала з дивною впертістю тримаючись за стовбур.
12. Здебільшого Григорій працював удома за хатою де росла бузина й затуляла його від людей що проходили вуличкою або в хліві де лежало паливо и мостилися ластівки.
13. Слалась у даличинь прадавня річка несучи в своїх берегах розпавлену небесну голубизну несучи сонце переблиски його живі срібні.
14. Обійшовши навколо стовбура в кілька разів товщого за неї дівчинка хапається тоненькими рученятами за сучок підтягується і за хвилину вже сидить на товстій гілляці.
15. Попід білими хатами на лавочках і колодах залиті дивним місячним світлом і зачаровані сиділи дівчата з парубками обравши одне одного і притулившись щокою до щоки дивились широко розплющеними очима в небесну далечинь.
16. Величний і грізний він втрачає свої ведмежі обриси коли наближаєшся в човні до берега й ти вже не бачиш ні простягнутих уперед лап на яких у сонному супокі лежить ведмежа гостра морда не бачиш і могутнього горбатого хребта а тільки гористий берег що круча за кручею спинається до гори а на кручах живими зморшками брижиться ліс який тут унизу з первозданною ніжністю зеленіє по білих піщаних обмілинах де в святкових веселощах грає риба й де чайки літають і плачуть мов неприкаяні душі померлих.
17. Вступивши в церкву владика відправив молебень а відтак звертаючись до людей подякував браттям що не допустили зневажити благочестивої віри її ворогам не дали знущатися над його сивою головою та просив їх щоби завжди коли цього зайде потреба постояли за православну церкву.
18. Слова накочуються на мене легіонами то поверхові то непосидючі як горобці то глибині добуті з дна прадавніх криниць то стерті як копійки що роками котяться з рук у руки то цілком новенькі мовби лише вчора у якійсь кузні викувані то рідні і прості як тато з мамою то солодкі як мед то колючі з чужоземним

акцентом. Слова напливали на мене повинню дев'ятим валом обступаючи зусібіч як зело в полі як дерева в лісі як хмари в небі вони літали як птахи повзали як змії і плавали як риби.